הִלּוּלַת הָרַבָּנִיּוֹת הַצַּדְקָנִיּוֹת ע"ה

מִתּוֹךְ שׁו"ת 'אָשִׁיב לָאִישׁ' שְׁנַת תש"פ

שַׁמְתִּי לֵב שֶׁהַהִלּוּלָא שֶׁל אֶשֶׁת מוֹהֲרָא"ש וְשֶׁל אִשְׁתְּכֶם חָל בְּאוֹתוֹ יוֹם, הַאִם יֵשׁ אֵיזֶה קֶשֶׁר בָּזֶה?

לִכְבוֹד הָרַב הַצַּדִּיק שְׁלִיטָ"א.

הַיּוֹם שַׂמְתִּי לֵב שֶׁיֵּשׁ אוֹתוֹ 'יוֹם הַשָּׁנָה' [יָארצַייט] לְהָרַבָּנִית שֶׁל מוֹהֲרָא"ש יַחְנֶא שִׁפְרָה ע"ה כְּמוֹ לְהָרַבָּנִית חִנְקָא חַיָּה בָּאבָּא ע"ה - **ט"ז תַּמּוּז**, בִּרְשׁוּתְכֶם אִם מֻתָּר לִי לִשְׁאוֹל, הַיֵּשׁ אֵיזֶה קֶשֶׁר בְּדָבָר זֶה, וְהַאִם הָיְתָה לָהֶם הֶכֵּרוּת מְיֻחֶדֶת בְּחַיִּים חַיּוּתָן?

סְלִיחָה מְאֹד אִם הֵעַזְתִּי לִשְׁאוֹל דָּבָר שֶׁלֹּא כַּהֹגֶן, וְכַמּוּבָן אַתֶּם לֹא מֻכְרָחִים לַעֲנוֹת לִי אִם זֶה דָּבָר פְּרָטִי וְרִגְשִׁי.

אֲנִי מְאַחֵל לָכֶם כָּל הַבְּרָכוֹת וַאֲרִיכוּת יָמִים וְשָׁנִים טוֹבִים.

בְּעֶזְרַת ה' יִתְבָּרַךְ, יוֹם ד' לְסֵדֶר פִּנְחָס ט"ז תַּמּוּז ה'תש"פ

שָׁלוֹם וּבְרָכָה וְכָל טוּב סֶלָה לִקְרַאת יְדִידִי הַיָּקָר לִי מְאֹד ... נֵרוֹ יָאִיר וְיִזְרַח

לְנָכוֹן קִבַּלְתִּי מִכְתָּבְךָ.

אוֹדוֹת שְׁאֵלָתְךָ, שֶׁשַּׂמְתָּ לֵב שֶׁיֵּשׁ לְהָרַבָּנִית שֶׁל מוֹהֲרָא"ש - מָרַת יַחְנֶא **שִׁפְרָה** ע"ה אוֹתוֹ 'יוֹם הַשָּׁנָה' [יָארצַייט] כְּמוֹ לְאִשְׁתִּי מָרַת חִינְקָא חַיָּה **בָּאבָּא** ע"ה, יוֹם **ט"ז תַּמּוּז**, וְאַתָּה מִתְלַבֵּט הַאִם מֻתָּר לְךָ לִשְׁאוֹל אִם יֵשׁ אֵיזֶה קֶשֶׁר בְּדָבָר זֶה, וְאִם הָיָה בֵּינֵיהֶם הֶכֵּרוּת מְיֻחֶדֶת וְכוּ', בְּוַדַּאי יְדִידִי מֻתָּר לְךָ לִשְׁאוֹל, וְאָכֵן הָיָה קֶשֶׁר מְיֻחָד בֵּינֵיהֶן בְּחַיִּים חַיּוּתָן, וְלִמּוּדִים רַבִּים אֶפְשָׁר לִלְמֹד מִקּוֹרוֹת יְמֵי חַיֵּיהֶם וּמֵעֵצֶם מְסִירַת נַפְשָׁן לַעֲזֹר שֶׁיּוּפַץ אוֹר רַבֵּנוּ זַ"ל בָּעוֹלָם, יְהִי רָצוֹן שֶׁיַּמְלִיצוּ טוֹב עַל כָּל בְּנֵי מִשְׁפַּחְתָּם וְיָקוּמוּ לְגוֹרָלָן לְקֵץ הַיָּמִין בִּמְהֵרָה.

בְּעִנְיַן הָרַבָּנִית מָרַת יַחְנֶא שִׁפְרָה ע"ה, אֵשֶׁת חָבֵר שֶׁל מוֹהֲרָא"ש זַ"ל, הַרְבֵּה פְּעָמִים עָלָה עַל דַּעְתִּי עוֹד בְּחַיֵּיהֶם חַיּוּתָם, רֶמֶז לְשֶׁמָּם בְּיַחַד בַּפָּסוּק (שִׁיר הַשִּׁירִים ח, ו): **"כִּי עַזָּה כַמָּוֶת אַהֲבָה קָשָׁה כִשְׁאוֹל קִנְאָה רְשָׁפֶיהָ רִשְׁפֵי אֵשׁ שַׁלְהֶבֶתְיָה" - 'רְשָׁפֶיהָ'** נוֹטָרִיקוֹן **יַ'חְנֶא שִׁ'פְרָ'ה**, **וְ'רִשְׁפֵי אֵשׁ'** הוּא רֶמֶז לִשְׁמוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש זי"ע, שֶׁהָיָה אֵ"שׁ לֶהָבָה, וְהוֹצִיא רִשְׁפֵי אֵשׁ מִדְּמוּתוֹ לְהָאִיר אוֹרוֹ שֶׁל רַבֵּנוּ זַ"ל בְּכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ פְּשׁוּטוֹ כְּמַשְׁמָעוֹ, **'שַׁלְהֶבֶתְיָה'** זֶה אֵשֶׁת מַחֲבַרְתּוֹ, שֶׁהֲרֵי זָכְתָה תָּמִיד לִתְמֹךְ וְלַעֲמֹד לְצִדּוֹ שֶׁל מוֹהֲרָא"ש בְּכֹל דָּבָר, וּמוֹהֲרָא"ש זי"ע שִׁבֵּחַ אוֹתָהּ עַל כָּךְ, **'שַׁלְהֶבֶתְיָה'**

אוֹתִיּוֹת שֶׁלְּ״ה הַבַּי״ת, עַל דֶּרֶךְ שֶׁאוֹמְרִין חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יוֹמָא ב:): 'בֵּיתוֹ זוֹ אִשְׁתּוֹ'; וְהִשְׁתַּדְּלָה הַרְבֵּה לַעֲזֹר לַהֲקָמַת הַקְּהִלָּה בְּיַבְנְאֵל, וְאָכֵן צִוְּתָה לִפְנֵי פְּטִירָתָהּ לְנָשִׁים מְיֻחָדוֹת, שֶׁיַּבְטִיחוּ לָהּ שֶׁלֹּא יִתְּנוּ אֶת הַקְּהִלָּה לְהִתְפָּרֵק, חַס וְשָׁלוֹם, וְיַעֲשׂוּ כֹּל שֶׁבִּיכְלָתָן שֶׁהַקְּהִלָּה תִּפְרַח וּתְשַׂגְשֵׂג, וְתַגִּיעַ לְעֹצֶם יָפְיָהּ וְתִפְאַרְתָּהּ; יְהֵא זִכְרוֹנָהּ בָּרוּךְ.

עָלֶיךָ לְדַעַת יְדִידִי הַיָּקָר, שֶׁיֵּשׁ שִׂיחָה מֵרַבֵּנוּ זַ״ל (שִׂיחוֹת הָר״ן, סִימָן קסה), שֶׁבְּכָל פַּעַם שֶׁהָיָה מְסַפֵּר רַבֵּנוּ זַ״ל מֵעֹצֶם הַפְּלָגַת מַעֲלָתוֹ וּמִדַּרְגָּתוֹ הַגְּבוֹהָה מְאֹד מְאֹד, הָיָה אוֹמֵר בְּכָל פַּעַם, אֲבָל מְאֹד יָגַעְתִּי עַל זֶה, **״אֵיךְ הָאבּ זַייעֶר גֶיהָארוֶויט. אִיךְ הָאבּ זַייעֶר פִּיל גֶיפַאסְט״ [אֲנִי יָגַעְתִּי מְאֹד, אֲנִי צַמְתִּי הַרְבֵּה מְאֹד]**, וְעִקַּר סִפּוּרוֹ בְּפָנֵינוּ דְּבָרִים כָּאֵלּוּ הָיָה בִּשְׁבִיל קְנָאַת סוֹפְרִים, כְּדֵי שֶׁנִּהְיֶה מְקַנְּאִים עַצְמֵנוּ בְּמַעֲלָתוֹ הַגְּדוֹלָה, כְּדֵי שֶׁגַּם אֲנַחְנוּ נַעֲשֶׂה כְּמוֹתוֹ וְנֵלֵךְ בִּדְרָכָיו לְהִתְיַגֵּעַ וְלִטְרֹחַ וְלַעֲבֹד אֶת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹתוֹ.

וּפַעַם אַחַת סִפֵּר עִם אֶחָד מֵעְנְיָנִים אֵלּוּ, וְהִתְפָּאֵר לְפָנָיו מֵעֹצֶם גְּדֻלַּת מַעֲלָתוֹ וְהַשָּׂגָתוֹ הַגְּבוֹהָה הָעֲצוּמָה, כְּמוֹ שֶׁמִּתְפָּאֵר וּמִתְגָּרֶה עִם חֲבֵרוֹ בִּגְדוּלוֹת כְּדֵי שֶׁיִּתְקַנֵּא בּוֹ חֲבֵרוֹ וְזֶה הָאִישׁ אָמַר לוֹ: מִי יוֹכַל לָבוֹא לְזֶה לִזְכוֹת לְמַדְרֵגַתְכֶם כִּי יֵשׁ לָכֶם נְשָׁמָה גְּבוֹהָה מְאֹד בְּוַדַּאי?!... וְהִקְפִּיד רַבֵּנוּ זַ״ל מְאֹד עַל זֶה. וְאָמַר: זֶהוּ הַחִסָּרוֹן שֶׁלָּכֶם, שֶׁנִּדְמֶה לָכֶם שֶׁעִקַּר גְּדֻלַּת וְהַשָּׂגַת הַצַּדִּיקִים הַגְּבוֹהִים הוּא רַק מִצַּד הַנְּשָׁמָה הַגְּבוֹהָה שֶׁיֵּשׁ לָהֶם, כִּי בֶּאֱמֶת לֹא כֵּן הַדָּבָר, רַק כָּל אֶחָד וְאֶחָד יָכוֹל לִזְכּוֹת לָבוֹא לְמַדְרֵגָתִי לִהְיוֹת כָּמוֹנִי מַמָּשׁ. כִּי הָעִקָּר תָּלוּי רַק בִּיגִיעוֹת וַעֲבוֹדוֹת בֶּאֱמֶת (וּמְסַפֵּר מוֹהַרְנַ״תְּ זַ״ל): וְכֵן שָׁמַעְתִּי גַּם כֵּן כִּדְבָרִים הָאֵלֶּה מִפִּיו הַקָּדוֹשׁ כַּמָּה פְּעָמִים שֶׁהָעִקָּר תָּלוּי רַק בִּיגִיעוֹת וַעֲבוֹדוֹת.

וְעוֹד אָמַר רַבֵּנוּ זַ״ל (שָׁם, סִימָן קסו): הָעוֹלָם סוֹבְרִים שֶׁמַּחֲמַת שֶׁאֲנִי נֶכֶד הַבַּעַל שֵׁם טוֹב זַ״ל מֵחֲמַת זֶה זָכִיתִי לְמַדְרֵגָתִי. לֹא כֵּן הוּא, רַק ״עִם דָּבָר אֶחָד״ הִצְלַחְתִּי. וְעַל יְדֵי זֶה זָכִיתִי לַעֲלוֹת לְמָה שֶׁזָּכִיתִי. וְאָמַר בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז בְּזֶה הַלָּשׁוֹן: מִיט אֵיין זַאךְ אִיז מִיר גִירָאטִין (״דָּבָר אֶחָד הוֹעִיל לִי״). עַד כָּאן הַשִּׂיחָה. וְלֹא כְּתוּב שָׁם מָה הָיָה ״דָּבָר אֶחָד״ הַזֶּה, אֲבָל מְקֻבָּל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ (מוּבָא בְּהַשְׁמָטוֹת), שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר אָז, שֶׁבְּשָׁעָה שֶׁאָדָם הָרִאשׁוֹן הָלַךְ לֶאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרַע, וְהוּא הָיָה כָּלוּל מִכָּל הַנְּשָׁמוֹת הָעֲתִידוֹת לָצֵאת מִמֶּנּוּ, וְכֻלָּן הָלְכוּ עִמּוֹ, אֲבָל הַנְּשָׁמָה שֶׁלִּי בָּרְחָה וְלֹא הָלְכָה, וְזֶה מַה שֶׁהוֹעִיל לִי... - כָּךְ מְקֻבָּל בֵּין אַנְשֵׁי שְׁלוֹמֵנוּ שִׂיחָה זֹאת.

וְהִנֵּה הָרַב הֶחָסִיד רַבִּי גְּדַלְיָה קֶענִיג זַ״ל, פַּעַם כְּשֶׁנִּפְגַּשׁ עִם מוֹהַרָא״שׁ זי״ע, אָמַר שֶׁיֵּשׁ לוֹ בְּקַבָּלָה (מִן הַסְּתָם מֵרַבּוֹ הָרַב הֶחָסִיד רַבִּי אַבְרָהָם שְׁטֶרְנְהַרְץ זַ״ל), שֶׁיֵּשׁ גִּרְסָא שְׁנִיָּה בְּשִׂיחָה זֹאת שֶׁל רַבֵּנוּ זַ״ל, שֶׁרַבֵּנוּ זַ״ל אָמַר: ״עִם דָּבָר אֶחָד הִצְלַחְתִּי״, שֶׁאִשְׁתִּי תָּמְכָה בִּי מִן הַתְּחָלָה עַד הַסּוֹף, זֶה מָה שֶׁהוֹעִיל לִי - כָּךְ מְקֻבָּל שִׂיחַת רַבֵּנוּ זַ״ל.

וְהִנֵּה, אִם מִתְבּוֹנְנִים, בֶּאֱמֶת שְׁנֵי הַנֻּסְחָאוֹת הֵם בְּעֶצֶם דָּבָר אֶחָד, כִּי מִי נָתַן לְאָדָם הָרִאשׁוֹן לֶאֱכֹל

מֵעֵץ הַדַּעַת? חַוָּה אִשְׁתּוֹ, אִם כֵּן, כְּשֶׁנִּצְלָה נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל מִלֶּאֱכֹל מֵעֵץ הַדַּעַת, הֲרֵי מֻכְרָח שֶׁגַּם אִשְׁתּוֹ תָּמְכָה בּוֹ מִן הַתְּחָלָה עַד הַסּוֹף, וְלֹא הָיָה לוֹ שׁוּם מְנִיעָה מִמֶּנָּה, אִם כֵּן הֲרֵי שְׁנֵי הַנִּסְחָאוֹת עוֹלוֹת בְּקֶנֶה אֶחָד, וְעַל כֵּן הוּא זְכוּת גָּדוֹל לְאָדָם כְּשֶׁיּוֹדֵעַ אֵיךְ לְהִתְנַהֵג בִּשְׁלוֹם בֵּיתוֹ, וְלִבְנוֹת אֲוִיר קָדוֹשׁ כָּזֶה בַּבַּיִת, עַד שֶׁאִשְׁתּוֹ תִּהְיֶה לוֹ לְעֵזֶר גָּדוֹל בְּכֹל עִנְיָנָיו, הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בַּגַּשְׁמִיּוּת, וְעַל דֶּרֶךְ שֶׁכָּתוּב בְּתִקּוּנֵי זֹהַר (תִּקּוּן י״ד דַּף ל ע״ב) עַל הַפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב, י) ״אֶעֱשֶׂה לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ״, וְאָמְרוּ חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (יְבָמוֹת דַּף ס״ג.): זָכָה – עוֹזַרְתּוֹ, וְאִיתָא שָׁם בַּתִּקּוּנִים, עֵזֶר לוֹ בְּעָלְמָא הָדֵין, וְעֵזֶר לוֹ בְּעָלְמָא דְּאָתֵי, עַיֵּן שָׁם.

וּפַעַם, בְּעֵת שֶׁעָלָה מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל לַתּוֹרָה לְשִׁבְיעִי בְּשַׁבָּת פָּרָשַׁת בְּרֵאשִׁית, הִצְבִּיעַ לִי בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר תּוֹרָה וְאָמַר לִי: הֲרֵי אַתָּה רוֹאֶה ״וְנֹחַ׳ מָצָא׳ חֵן׳ בְּעֵינֵי׳ ה׳״ סוֹפֵי תֵּבוֹת יַחְנֶ״א, כָּאן יֵשׁ רֶמֶז לְשָׁם ״יַחְנֶא״ בַּתּוֹרָה.

וְהִנֵּה תֵּדַע יְדִידִי, שֶׁגַּם לָאִשָּׁה הַכְּשֵׁרָה **חִינָּקָא חַיָּה בָּאבֶּא בַּת אַבְרָהָם דִּ״כ** זַ״ל מָצָאתִי רֶמֶז בְּאוֹתוֹ פָּסוּק בַּתּוֹרָה, וְכֵן נָאֶה לָהֶן, שֶׁהֲרֵי שְׁנֵי נָשִׁים אִלּוּ הָיוּ נֶאֱהָבִין וּנְעִימִין בְּחַיֵּיהֶן וּבְמוֹתָן לֹא נִפְרָדוּ, וְהָיָה קָשֶׁר מְיֻחָד בֵּינֵיהֶם, כִּי גַּם הַשֵּׁם חִינָּקָא הִיא אוֹתָן אוֹתִיּוֹת שֶׁל יַחְנֶ״א עִם תּוֹסֶפֶת שֶׁל הָאוֹת ק׳, הַמְּרַמֶּזֶת לְמֵאָה בְּרָכוֹת שֶׁאִשָּׁה כְּשֵׁרָה מַכְנֶסֶת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וְעַל יָדָהּ עִקַּר בִּרְכוֹת הַבַּיִת, וְכֵן יֵשׁ רֶמֶז לְאוֹת ק׳ בְּתוֹךְ הַתֵּבוֹת עַצְמָן, שֶׁהֲרֵי ״נ׳חַ מָ׳צָא חֵ׳ן בְּ׳עֵינֵי״ רָאשֵׁי תֵּבוֹת בְּגִימַטְרִיָּא ק׳, נִמְצָא שֶׁיֵּשׁ רֶמֶז לִשְׁנֵי שֵׁמוֹת אֵלּוּ בַּפָּסוּק זֶה, וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁמִּשְׁתַּדֶּלֶת כָּל יָמֶיהָ לְהַכְנִיס בְּרָכוֹת בְּתוֹךְ הַבַּיִת, וּמְחַנֶּכֶת אֶת הַיְלָדִים לְבָרֵךְ הַמְּאָה בְּרָכוֹת בְּקוֹל נָעִים, כְּדֵי לְזַכּוֹת אֶת אֲחֵרִים לַעֲנוֹת אָמֵן, וְאָז הַבַּיִת מוּכָן לִבְרָכָה, וּמִן הַבַּיִת הַזֶּה תֵּצֵא בְּרָכוֹת הַרְבֵּה לַחוּץ בְּעֶזְרַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וְיִרְווּ מִצֶּאֱצָאֵיהֶם רֹב נַחַת דִּקְדֻשָּׁה.

וְאוֹדוֹת הַשֵּׁם ״חַיָּה״, זֶה שֵׁם קָדוֹשׁ מְאֹד, וְגַם לְרַבֵּנוּ זַ״ל הָיְתָה לוֹ בַּת בְּשֵׁם חַיָּה, וְיֵשׁ לַשֵּׁם חַיָּה הַרְבֵּה רְמָזִים בַּתּוֹרָה, וּבְעִקַּר בַּפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית ב יט) ״וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא לוֹ הָאָדָם נֶפֶשׁ חַיָּה הוּא שְׁמוֹ״, הֲרֵי רֶמֶז לְקִרְיאַת שֵׁם ״חַיָּה״, וּבְתַרְגּוּם אוּנְקְלוֹס עַל הַפָּסוּק (שָׁם, ז): ״וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה״, כְּתִיב: ״וְהָוַת בָּאָדָם לְרוּחַ מְמַלְלָא״ הֵינוּ לְרוּחַ הַדִּבּוּר, כִּי זֶה עִקַּר הַנֶּפֶשׁ חַיָּה שֶׁל אָדָם, שֶׁיָּכוֹל לְדַבֵּר הַרְבֵּה אֶל הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּמִשָּׁם מְקַבְּלִין עִקַּר הַחִיּוּת, וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב (תְּהִלִּים מב, ט) ״תְּפִלָּה לְאֵל חַיָּי״ (לְקוּטֵי מוֹהֲר״ן חֵלֶק א׳ סִימָן ט), וְאַשְׁרֵי הָאִשָּׁה שֶׁשִּׁפְתוֹתֶיהָ תָּמִיד מְרַחֲשׁוֹת תְּפִלּוֹת וְתִשְׁבָּחוֹת לְהַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, וּתְפִלּוֹתֶיהָ שְׁגוּרוֹת בְּפִיהָ, כִּי אָז מַמְשִׁיכָה בְּרָכוֹת רַבּוֹת אֶל תּוֹךְ הַבַּיִת, שֶׁזֹּאת הָיְתָה מִדָּתָהּ שֶׁל אִשָּׁה כְּשֵׁרָה זֹאת, וּכְמוֹ שֶׁצִּוָּה מוֹהֲרָא״שׁ זַ״ל לַחְרֹט עַל מַצֶּבֶת קִבּוּרָתָהּ: **״תָּמִיד הָיְתָה תְּפִלּוֹתֶיהָ שְׁגוּרוֹת בְּפִיהָ, לִפְנֵי בּוֹרְאָהּ שָׁפְכָה אֶת לִבָּהּ״.**

וְהַשֵּׁם **״בָּאבֶּא״** פֵּרוּשָׁהּ בִּשְׁפַת אִידִישׁ זֶה **״סַבְתָּא״**, וְלִפְעָמִים נָתְנוּ אוֹתָהּ כִּסְגֻלָּה לַאֲרִיכוּת יָמִים, שֶׁהוֹסִיפוּ שֵׁם זֶה לְמִי שֶׁלֹּא הָיְתָה בְּרִיאָה,

כְּסִגְלָה לַאֲרִיכוּת יָמִים וְשֶׁתִּהְיֶה סַבְתָּא, וּכְמוֹ שֶׁמּוֹסִיפִים שֵׁם "חַיִּים", אוֹ שֵׁם "אַלְטֶר" וְכַדּוֹ' - שֶׁפֵּרוּשׁוֹ בִּשְׂפַת אִידִישׁ "זָקֵן", אֲבָל יֵשׁ רֶמֶז לְשֵׁם "בָּאבָּא" בַּפָּסוּק (בְּרֵאשִׁית כד, א) "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַהֲוָי"ה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל" - בֵּי'רַךְ אָ'ת אַ'בְרָהָם בַּ'כֹּל' רָאשֵׁי תֵּבוֹת 'בָּאבָּא', וְאִיתָא בְּרַשִׁ"י שָׁם, שֶׁהָיָה לְאַבְרָהָם בַּת, וּ"בַּכֹּל" שְׁמָהּ (שְׁמוֹ שֶׁל אָבִיהָ הָיָה אַבְרָהָם דּ"ב זַ"ל, וְאַבְרָהָ"ם בְּגִימַטְרִיָּא אַבְרָהָ"ם ד"ב), וְזֶהוּ: "וְאַבְרָהָם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַה' בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל", וּבַתֵּבוֹת "זָקֵן בָּא" יֵשׁ גַּם צֵרוּף שֶׁל הַשֵּׁם "חִינְקָא" כִּי זָקֵ"ן בָּ"א בְּגִימַטְרִיָּא "חִנְקָא",

וְהָאוֹת י' מֻרֶמֶזֶת בְּרָאשֵׁי תֵּבוֹת בָּ'א בְּ'יָמִים וַ'הֲוָי"ה רָאשֵׁי תֵּבוֹת בְּגִימַטְרִיָּא י', וְגַם הַשֵּׁם "חַיָּה" מְרֻמָּז שָׁם בַּפָּסוּק, כִּי "זָ'קֵן בָּ'א בַּ'יָּמִים וַ'ה' בֵּ'רַךְ אָ'ת אַ'בְרָהָם בַּ'כֹּל" רָאשֵׁי תֵּבוֹת בְּגִימַטְרִיָּא חַיָּ"ה, וְזֶה: "וַהֲוָי"ה בֵּרַךְ אֶת אַבְרָהָם בַּכֹּל".

כָּל זֶה כָּתַבְתִּי לְךָ יְדִידִי, מֵחֲמַת תְּשׁוּקָתְךָ לְדַעַת אֶת הַקֶּשֶׁר בֵּין שְׁתֵּי נָשִׁים כְּשֵׁרוֹת אֵלּוּ.

הַדּוֹרֵשׁ שְׁלוֹמְךָ בְּאַהֲבָה רַבָּה מְאֹד.

מצבת הרבנית חינקא חיה באבא בת ר' אברהם דב ע"ה

נוסח המצבה נכתב ע"י מוהרא"ש הקדוש זי"ע

